EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 29.9.2026
COM(2026) 511 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

i enlighet med artikel 395 i rådets direktiv 2006/112/EG

1. BAKGRUND

Enligt artikel 395 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt[1] (*mervärdesskattedirektivet*) får rådet enhälligt på kommissionens förslag bemyndiga varje medlemsstat att genomföra särskilda åtgärder som avviker från bestämmelserna i direktivet för att förenkla uppbörden av mervärdesskatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt. Eftersom detta förfarande medger undantag från de allmänna principerna för mervärdesskatt ska, i enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol, de nationella avvikande åtgärder som avses i artikel 395 i mervärdesskattedirektivet, vilka är tillåtna ”för att förenkla uppbörden av skatt eller för att förhindra vissa slag av skatteundandragande eller skatteflykt”, tolkas restriktivt och dessa åtgärder måste också vara ändamålsenliga och nödvändiga för att uppnå det särskilda mål som eftersträvas och i minsta möjliga utsträckning påverka mervärdesskattedirektivets mål och principer[2].

Genom en skrivelse registrerad hos kommissionen den 28 maj 2026 ansökte Lettland om bemyndigande att ytterligare förlänga bemyndigandet att, genom avvikelse från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet, tillämpa förfarandet för omvänd betalningsskyldighet på timmerleveranser eller tillhandahållande av relaterade tjänster, vilket ursprungligen beviljades vid Lettlands anslutning till unionen den 1 maj 2004, förlängdes genom rådets beslut 2006/42/EG 2006 och därefter förlängdes vid ytterligare sex tillfällen, nyligen till och med den 31 december 2026 genom rådets genomförandebeslut (EU) 2024/3207.

Genom en skrivelse av den 21 augusti 2026 underrättade kommissionen, i enlighet med artikel 395.2 i mervärdesskattedirektivet, övriga medlemsstater om Lettlands ansökan. Genom en skrivelse av den 25 augusti 2026 underrättade kommissionen Lettland om att den hade alla uppgifter som den ansåg sig behöva för att kunna behandla ärendet.

2. ANSÖKAN

Lettland har i enlighet med artikel 395 i mervärdesskattedirektivet begärt att rådet, på förslag av kommissionen, ska förlänga en särskild åtgärd som avviker från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet när det gäller tillämpningen av förfarandet för omvänd betalningsskyldighet på timmerleveranser eller tillhandahållande av relaterade tjänster.

Som regel är den person som är betalningsskyldig för mervärdesskatten enligt artikel 193 i mervärdesskattedirektivet den beskattningsbara person som levererar varorna (eller tillhandahåller tjänsterna). Syftet med förfarandet för omvänd betalningsskyldighet är att flytta denna skyldighet till den beskattningsbara person som är mottagare av varorna eller tjänsterna för att undvika att leverantören skulle ha möjlighet att försvinna med den mottagna mervärdesskatten (bedrägeri via skenföretag).

[1] EUT L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Domstolens dom av den 27 januari 2011, Vandoorne NV/Belgische Staat, C-489/09, ECLI:EU:C:2011:33, punkt 27.

Undantaget beviljades ursprungligen Lettland i 2003 års anslutningsakt[3] bilaga VIII kapitel 7 punkt 1 b till och med den 30 april 2005 och förlängdes därefter första gången, med avseende på artikel 21 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG, genom rådets beslut 2006/42/EG[4] av den 24 januari 2006 till och med den 31 december 2009. Det beviljades därefter genom rådets genomförandebeslut 2009/1008/EU av den 7 december 2009[5], med avvikelse från artikel 193 i mervärdesskattedirektivet, till och med den 31 december 2012 och förlängdes därefter vid ytterligare fem tillfällen, närmare bestämt genom rådets genomförandebeslut 2013/55/EU av den 22 januari 2013[6], (EU) 2015/2396 av den 10 december 2015[7], (EU) 2018/2006 av den 11 december 2018[8], (EU) 2022/81 av den 18 januari 2022[9] och nyligen genom (EU) 2024/3207 av den 12 december 2024[10], vilket förlängde den särskilda åtgärden till och med den 31 december 2026. Den särskilda åtgärden har därför tillämpats kontinuerligt i mer än tjugo år och har redan förlängts sju gånger.

3. KOMMISSIONENS UPPFATTNING

När kommissionen får in ansökningar i enlighet med artikel 395 i mervärdesskattedirektivet granskar den ansökningarna för att försäkra sig om att de grundläggande villkoren för att godkänna en avvikelse är uppfyllda, dvs. att de föreslagna särskilda åtgärderna förenklar förfarandena för beskattningsbara personer och/eller skatteförvaltningen, eller att förslaget syftar till att förhindra vissa typer av skatteflykt eller skatteundandragande. I detta sammanhang har kommissionen alltid intagit ett restriktivt och försiktigt förhållningssätt för att säkerställa att avvikelserna är begränsade i tid och omfattning, är nödvändiga och proportionella och inte undergräver

[3] Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen, bilaga VIII kapitel 7 punkt 1 b, EUT L 236, 23.9.2003, s. 33.

[4] Rådets beslut 2006/42/EG av den 24 januari 2006 om bemyndigande för Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 21 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter, EUT L 25, 28.1.2006, s. 31.

[5] Rådets genomförandebeslut 2009/1008/EU av den 7 december 2009 om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 347, 24.12.2009, s. 30.

[6] Rådets genomförandebeslut 2013/55/EU av den 22 januari 2013 om ändring av genomförandebeslut 2009/1008/EU om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 22, 25.1.2013, s. 16.

[7] Rådets genomförandebeslut (EU) 2015/2396 av den 10 december 2015 om ändring av genomförandebeslut 2009/1008/EU om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 332, 18.12.2015, s. 142.

[8] Rådets genomförandebeslut (EU) 2018/2006 av den 11 december 2018 om ändring av genomförandebeslut 2009/1008/EU om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 322, 18.12.2018, s. 20.

[9] Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/81 av den 18 januari 2022 om ändring av genomförandebeslut 2009/1008/EU om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 13, 20.1.2022, s. 49.

[10] Rådets genomförandebeslut (EU) 2024/3207 av den 12 december 2024 om ändring av genomförandebeslut 2009/1008/EU om bemyndigande för Republiken Lettland att förlänga tillämpningen av en åtgärd som avviker från artikel 193 i direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L, 23.12.2024.

det allmänna mervärdesskattesystemet. Varje avvikelse från systemet med uppdelade betalningar kan därför inte vara annat än en sista utväg för en begränsad tid och måste ge garantier för att den godkända avvikelsen är nödvändig och utgör ett undantag.

Med tanke på de mer än tjugo tillämpningsåren anser kommissionen att Lettland har haft gott om tid att införa konventionella åtgärder, för vilka det inte krävs något undantag från mervärdesskattedirektivet, för att kunna kontrollera timmersektorn som består av tämligen stora volymer av fysiska varor, vilket bör möjliggöra en lämplig revision och uppföljning.

Lettland har dessutom påmints om att vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa bedrägerier, och i synnerhet i skäl 5 i rådets genomförandebeslut (EU) 2024/3207, genom vilket den nu gällande förlängningen beviljades, erinras det om att det [i] *allmänhet beviljas särskilda åtgärder för en begränsad tid, så att det kan bedömas om de särskilda åtgärderna är lämpliga och verkningsfulla. Särskilda åtgärder ger medlemsstaterna tid att införa andra konventionella åtgärder på nationell nivå för att övervaka förflyttning av material, betalning av mervärdesskatt och beskattningsbara personers efterlevnad av skattereglerna, vilket bör göra det möjligt att hantera respektive problem fram till dess att den särskilda åtgärden upphör att gälla och på så sätt göra en förlängning av den särskilda åtgärden överflödig. En särskild åtgärd som tillåter tillämpning av förfarandet för omvänd betalningsskyldighet beviljas endast i undantagsfall för specifika bedrägeriutsatta sektorer och utgör en sista utväg*.

I skäl 6 i det beslutet anges att *Lettland bör [...] genomföra andra konventionella åtgärder för att bekämpa och förebygga mervärdesskattebedrägerier på timmermarknaden innan den särskilda åtgärdens förlängning enligt detta genomförandebeslut upphör att gälla, så att ingen ytterligare förlängning av den särskilda åtgärden behövs*.

I Lettlands ansökan anges inte någon ny konventionell åtgärd som införts efter antagandet av beslut (EU) 2024/3207. Lettland uppger att arbete pågår för att stärka de åtgärder som redan vidtagits och att man har för avsikt att återgå till det ordinarie mervärdesskattesystemet inom timmersektorn ”på ett planerat sätt och inom en rimlig tidsram”, utan att närmare precisera denna tidsram eller lägga fram mätbara resultat. Landet pekar också på den fortsatta användningen av ett befintligt kreditvärderingssystem för företag som drivs av dess skatteförvaltning.

Lettland hävdar dock att en ytterligare förlängning bör beviljas, och hänvisar särskilt till det lettiska parlamentets (Saeima) beslut att skjuta upp införandet av obligatorisk elektronisk fakturering mellan företag från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2028, vilket landet beskriver som ett tillräckligt starkt skäl för att förfarandet för omvänd betalningsskyldighet ska fortsätta. Eftersom uppskjutandet av inhemsk e-fakturering återspeglar ett val som ligger inom Lettlands egen kontroll och inte är en begränsning som ålagts genom unionsrätten, kan det inte i sig motivera ytterligare ett undantag på unionsnivå enligt artikel 395.

Litauen och Rumänien, som hade jämförbara undantag för timmersektorn enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2018/1920 respektive (EU) 2023/218, fick inte heller dessa

åtgärder förlängda efter 2021 och 2025, med tillämpning av samma villkor i enlighet med artikel 395 i mervärdesskattedirektivet.

Mot bakgrund av ovanstående och med beaktande av att kommissionen redan 2024 informerade Lettland om att konventionella åtgärder bör genomföras, samt med beaktande av att den särskilda åtgärden redan har varit i kraft sedan 2004 och förlängts sju gånger 2006, 2009, 2013, 2015, 2018, 2022 respektive 2024, är det inte längre motiverat att bevilja ytterligare en förlängning.

4. SLUTSATS

Mot bakgrund av ovanstående argument motsätter sig kommissionen Lettlands ansökan.